

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba na neverejnom zasadnutí konanom 26. novembra 2015 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného **Ing. J. Š. a spol.** pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/, ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. 1. 2006 a iné, o návrhu obžalovaného Ing. J. Š. na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec vedená na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 3 To 56/2012 sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trenčíne vykonáva pod sp. zn. 3 To 56/2012, v trestnej veci obžalovaného J. Š. pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/, ods. 3 Tr. zák. účinného do 1.1.2006 a iné, konanie o odvolaniach obžalovaných a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 16. septembra 2011, sp. zn. 8 T 47/2006.

V písomnom vyjadrení z 27. októbra 2015 (č. l. 3261 – 3267 spisu) a doplnením z 10. novembra 2015 (č. l. 3286 – 3288) obžalovaný Ing. Š. o. i. uviedol, že nesúhlasí s tým, aby v jeho trestnej veci rozhodoval Krajský súd v Trenčíne, pretože ho považuje za zaujatý.

Pri odôvodnení tejto svojej námietky zaujatosti sa potom v prvom rade odvolal na svoje predchádzajúce písomné podania, uviedol, že sa pozná s JUDr. Janíkom, s ktorým

chodil na kávu, napriek tomu by mu mohol uškodiť, nakoľko chodil na strednú školu s L. F., s ktorým je obžalovaný v civilnom spore. Namietal aj zaujatosť JUDr. Vranka pre procesný postup, keď si sudca vyžiadal správu o jeho zdravotnom stave aj z dôvodu, že bývajú v jednej obci a ich deti určitý čas spolu chodili na ZŠ v ich obci, kde sa zúčastnili aj birmovky.

Ďalej túto svoju žiadosť o odňatie odôvodňoval rozoberaním skutkového stavu a hodnotením jednotlivých dôkazov.

Na základe vyššie uvedeného preto obžalovaný nemá dôveru ku Krajskému súdu v Trenčíne, tento považuje za predpojatý a žiada o odňatie a prikázanie jeho veci inému krajskému súdu.

Dňa 12. novembra 2015 bol predložený príslušný spisový materiál, aj spolu s písomnými vyjadreniami sudcov dotknutého krajského súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti (č. 1. 3291 - 3298 spisu), Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie.

Najvyšší súd ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. (tzv. generálna námietka zaujatosti - vznesená proti všetkým sudcom toho ktorého súdu sa vlastne považuje za návrh na delegáciu) ako aj predložený spisový materiál a dospel k takému záveru, že v danom prípade nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Trenčíne a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z **dôležitých dôvodov** môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takéhoto postupu. Dôležité dôvody nie sú v zákone taxatívne uvedené, ale treba nimi rozumieť také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci

v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci.

Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. môže byť tiež zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého: „Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

S ohľadom na uvedené je teda zrejmé, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje tiež i na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého

možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

V zmysle súdnej praxe treba pritom pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom.

Pokiaľ ide o posudzovaný návrh, tak tu obžalovaný Ing. Š. neuviedol podľa názoru najvyššieho súdu žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by - aj s prihliadnutím na vyššie citované zákonné ustanovenia - boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania danej veci. Významné sú v tomto ohľade i priložené písomné vyjadrenia jednotlivých sudcov Krajského súdu v Trenčíne, z ktorých obsahu vyplýva, že títo sa necítia byť v predmetnej veci zaujatí, strany konania nepoznajú a nemajú k nim a ani k veci žiaden vzťah, s výnimkou vylúčeného sudcu Kováča, sudkyne Lichnerovej, ktorá sa cítila byť zaujatou a pri sudkyňi Trnavskej chýbalo jednoznačné vyjadrenie, keď na jednej strane uviedla, že nemá pomer k účastníkom ani veci, na druhej strane sa cítila byť zaujatou.

Čo sa týka potom vyjadrenia predsedu senátu krajského súdu JUDr. Vranku, tak tento sa rovnako podľa vlastných slov necíti byť vo veci zaujatý, nakoľko obžalovaného nepozná, jeho dcéra nechodila na ZŠ v uvedenej obci ani tam nebola birmovaná s dcérou obžalovaného. Napokon, že býva v tej istej obci ako obžalovaný tento vedel a neuplatnil námietku bezodkladne, pokiaľ namietal jeho procesný postup, táto skutočnosť nie je dôvodom na rozhodovanie o vylúčení sudcu.

Ani sudca JUDr. Janík sa necítil byť zaujatý, pozná iba L. F. nie F., dotyčného však pozná zbežne a najmenej 5 rokov s ním nekomunikoval, s obžalovaným na kávu nechodil.

Prokurátor vo svojom vyjadrení považoval námietky obžalovaného Š. za opakujúce sa, o ktorých už viackrát bolo rozhodované.

A napokon v súvislosti s výhradami obžalovaného, ktoré sa dotýkajú rozhodovacej činnosti krajského súdu, je nevyhnutné upozorniť na ust. § 32 ods. 6 Tr. por., v zmysle ktorého sa o námietke, ktorej dôvodom je len procesný postup súdu, nekoná. Takáto námietka je teda v rámci daného rozhodovania irelevantná (nemôže byť dôvodom na vyslovenie zaujatosti toho - ktorého sudcu, ani dôvodom na odňatie veci príslušného súdu).

Z postupu obžalovaného je skôr zrejmé, že sa snaží mariť trestné konanie (vo veci bolo vytýčených 9 verejných zasadnutí na odvolacom súde, pričom ani na jedno sa obžalovaný nedostavil).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k takému záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na delegovanie veci inému krajskému súdu podľa § 23 ods. 1 Tr. por., keďže tu neexistuje žiaden taký dôležitý dôvod, predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 26. novembra 2015

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová